A°. 1850. N°. 228.

Opregte Donderdagsche
HAARLEMSCHE COURANT
van 26 September.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: ƒ 5 in de drie maanden.

TURIN, 19 September.

Men verhaalt steeds, dat de aartsbisschop van Cagliari, op regterlijk bevel, in verzekerde bewaring is gesteld; doch met zekerheid is niets daarvan bekend.

De ministeriële bladen verkondigen, met betrekking tot de vergadering van de zes bisschoppen, te Villanovetta gehouden, dat het te wenschen was, dat al de sardinische prelaten deel hadden genomen aan die bijeenkomst, ten einde de pausselijke Regering van de hooge noodzakelijkheid te overtuigen van het tot stand brengen van een nieuw concordaat, tot regeling van de kerkelijke aangelegenheden, in overeenstemming met de wetten des Lands.

De ministeriële bladen maken nog geene melding van het vertrek van den heer *Pinelli* uit Rome, en van de zijde der warme liberalen wordt verzekerd, dat hij op nieuw eene onderhandeling heeft aangeknoopt, en wel met den kardinaal *Antonelli*. Men voegt daarbij, dat, nadat de heer *Pinelli* zich gereed had gemaakt, om de terugreis te aanvaarden, verscheidene hooggeplaatste personen, onder anderen de fransche ambassadeur, hem dringend hebben verzocht, om nog daarmede te wachten; — dat hij toen een betoog aan den kardinaal *Antonelli* heeft doen toekomen, in 't welk hij den staat van zaken in Piemont en de gevestigde denkbeelden van de overgroote menigte der Piemontezen, ten aanzien van het kerkelijk beheer, met zoo veel ernst en zoo treffend heeft uiteengezet, dat de prelaat zelf hem heeft verzocht, nog niet te vertrekken.

[Uit de berigten van de clericale zijde, in Frankrijk ontvangen, schijnt te blijken, dat de heer *Pinelli* zich den 14den nog in Rome bevond. Daarin wordt verder gemeld, dat de genoemde staatsman den eersten September als bijzonder persoon bij den Paus is ontvangen, en dat het gehoor, op verlangen van den kerkvoogd zelven, is verleend in het bijzijn van den heer *Barnabo*, den secretaris van de propaganda. Volgens deze opgave, heeft de heer *Pinelli* de noodzakelijkheid betoogd van het sluiten eener overeenkomst, waarbij de kerkelijke aangelegenheden in overeenstemming worden gebragt met de Staatswet; maar heeft de Paus daarop geantwoord, dat men bezwaarlijk een nieuw concordaat kon sluiten, op het oogenblik, dat de bestaande overeenkomsten werden miskend en verkracht; want dat op dergelijke wijze wel de pausselijke Regering zich zoude verbinden, maar geenszins het kabinet van Turin. — Den volgenden dag heeft de kardinaal *Antonelli* eene officiële nota aan den sardinischen gezant te Rome, den markies *Spinola*, doen overhandigen, waarin hij, namens den Paus, bepaaldelijk tegen de gevangenneming van den kardinaal *Franzoni* protesteert.]

WEENEN, 21 September.

De generaal *Haynau* is gisteren door den Keizer ten gehoore ontvangen. — De gemeente-raad van Weenen heeft besloten, om den genoemden veldheer het eerediploma van het burgerschap der hoofdstad aan te bieden. — Hier ter stede wordt verkondigd, dat een uitgeweken Duitscher, welke in de brouwerij der heeren *Barclay*, te Londen, als boekhouder aangesteld en werkzaam was, als de hoofd-aanlegger van de aanranding en mishandeling, aan welke de generaal daar ter plaatse is blootgesteld geweest, moet worden beschouwd.

Van het uiteengaan der in het voorarlbergsche vereenigde oostenrijksche troepen wordt nog geene melding gemaakt. Na den afloop der gewone wapen-oefeningen zullen deze troepen hunne vorige kantonnementen weder betrekken. De reis de Keizers derwaarts is echter vooreerst uitgesteld.

Het berigt, dat de aan de grenzen van Boheme vereenigde oostenrijksche troepen, na den afloop der wapenoefeningen, de winterkwartieren zouden gaan betrekken, is voorbarig. Daaromtrent is nog niets beslist. De aanwezigheid van den generaal *Haynau* en van den Ban van Croatie in deze residentie schijnt in eenig verband te staan met deze aangelegenheid. — Dit is zeker, dat de eerstgenoemde veldheer allezins minzaam door den Keizer is ontvangen, en men twijfelt niet in de militaire kringen, of hij zal, in weerwil zijner gevorderde jaren, eerlang weder een bevelhebberschap erlangen.

Voor Hongarije en het Waywoodschap is eene directie van financien aangesteld en ingerigt. Dit is een eerste stap tot de invoering van indirecte belastingen in deze kroonlanden.

HAMBURG, 22 September.

Een holsteinsch onder-officier, de sergeant *Frölich*, welke eene zekere vermaardheid had verkregen, door het opligten van deensche veld- of schildwachten, is op zijne beurt in eene hinderlaag gevallen en gevangengenomen.

Men verzekert bij voortduring, dat de *Gefion*, bij het gevecht van den 12den, werkelijk door deensche kogels is getroffen, en dat het tuig van dit schip heeft gebrand. Het blijkt echter niet, dat de pruissische Regering zich daarover bij de deensche heeft beklaagd. Naar luid van berigten uit Rensburg van gisteren, hadden de Denen al de werken bij Eckrenförde geslecht, en die stad met slechts honderd man bezet. Heden wordt verzekerd, dat zij die stad geheel hebben ontruimd en haar, benevens de haven, onzijdig hebben verklaard.

VAN DEN RIJN, 24 September.

Het is nog niet bekend, welk het gevoelen is van het hoogste keurhessische geregtshof, ten aanzien van de ingediende aanklagt tegen de drie ministers.

Al de beambten, welke tot de hofhouding behooren en zich nog in Kassel bevonden, hebben last bekomen, om zich van daar te verwijderen, en zich naar Wilhelmsbad te begeven. Zelfs de arbeiders, welke bij de waterwerken van Wilhelmshöhe zijn aangesteld, hebben bevel ontvangen, om hunne werkzaamheden te staken.

De gemeente-raad van Hanau heeft eene petitie aan den Keurvorst onderteekend, waarin wordt verklaard, dat zijne Regering zich vijandig tegenover het geheele volk heeft gesteld: — dat zij de wetten heeft miskend en geschonden, — en waarbij de Vorst eerbiedig wordt verzocht, weder vrede te maken met zijn land; een toestand te doen ophouden, die nimmer ten zijnen gunste kan worden uitgelegd, en den zetel van zijn bewind weder naar de hoofdstad overtebrengen.

— Men meldt uit Frankfort, dat de Bonds-vergadering een besluit heeft genomen, betreffende de hessische aangelegenheden: — dat zij heeft verklaard, dat de keurhessische Regering de belastingen kan blijven heffen, en elken tegenstand daartegen bedwingen door met de bestaande grondwettige verordeningen overeenkomstige middelen. Ingeval zij niet daarin mogt slagen, zoude aan de hanoversche en wurtembergsche Regeringen zijn opgedragen geworden, om troepen (ten bedrage van 10000 man) gereed te worden, ten einde op den eersten wenk in Hessen binnen te rukken, tot handhaving van den staat van beleg, en zouden de gezanten van beide de Regeringen deze taak hebben op zich genomen. Men voegt daarbij, dat de heer *Hassenpflug* de voorzigtigheid heeft gehad, om, alvorens de verordeningen van 4 en 7 September uittevaardigen, dezelve aan den Engeren-Raad ter goedkeuring medetedeelen.

— In berigten uit Berlijn wordt van het bijeentrekken van een observatie-corps van pruissische troepen bij Paderborn gewaagd.

PARIJS, 23 September.

De staatkundige gezigtseinder begint meer en meer te betrekken, en de hartstogten der partijen, welke de fransche natie zoo zeer verdeeld houden, worden zeer in beweging gebragt. Men vreest voor ernstige verwikkelingen, die voorzeker niet zullen strekken tot versterking der partij, welke boven alles belang heeft bij het handhaven der orde en rust in den lande. De Legitimisten hebben zich thans vrij duidelijk verklaard. Heden komt de bonapartistische partij met haar staatkundig programma voor den dag. De weg, welken de aanvoerders dier partij schijnen te zullen inslaan, zal echter niet leiden tot bevordering der eenheid, waarvan thans zoo algemeen de behoefte wordt gevoeld.

Het dagblad *le Bulletin de Paris*, 't welk thans als een hoofd-orgaan van het Elysée-National kan worden aangemerkt, behelst heden een zeer merkwaardig betoog, 't welk ten titel voert: „*wat de Voorzitter wil.*" Dat stuk is van den navolgenden, zeer bedenkelijken inhoud:

„Het publiek is sedert eenige dagen, zoo wel hier te Parijs, als in de departementen, zeer getroffen door de dreigende houding, welke de monarchale partijen sedert een paar maanden hebben aangenomen.

„De bekommerde bevolking is *geregtigd*, bekend te worden gemaakt met de maatregelen, welke *Lodewijk Napoleon* denkt te nemen, ingeval de koningsgezinden, aanhangers der beide stamhuizen, hetzij vereenigd, hetzij op zich zelven, eene poging mogten aanwenden, om te beletten, dat de magt, die aan den Voorzitter is opgedragen, worde verlengd. Wij kennen die maatregelen, en zullen daarvan in korte trekken opgaaf doen.

„*Lodewijk Napoleon* verklaart zich openlijk tegen elk bijoogmerk, om zich van de dynastie meester te maken; hij verlangt geen ander prerogatief, dan dat 't welk hem thans is verleend. Zijn eenig doel is het herstel van de orde, van het vertrouwen, van het krediet; in één woord, *hij wil een einde maken aan het tijdperk der omwentelingen.*

„Om echter dat vredelievende doel, hem door de Voorzienigheid aangewezen, te kunnen bereiken, moet het gezag des Voorzitters op hechte grondslagen zijn gevestigd, en moet hij het vooruitzigt hebben dat het duurzaam zal zijn.

„*Lodewijk Napoleon* zou geenszins beantwoorden aan den wensch der zes millioenen burgers, die hem hebben gekozen als den vertegenwoordiger der denkbeelden van orde en verstandigen vooruitgang, welke dagteekenen van het jaar 1789, indien hij ootmoedig bukte voor de koningsgezinde zamenspanning, welke zoo onbedacht het land in gisting brengt.

„*Lodewijk Napoleon* hoopt mitsdien, dat, wanneer het oogenblik dáár zal zijn, op 't welk de toekomst van Frankrijk op het spel zal worden gezet, dat is, wanneer het de vraag zal gelden, of het gezag zal worden bevestigd, dan wel, of regeringloosheid als beginsel zal worden ingevoerd, — dat dan de Wetgevende Vergadering zal inzien, welke verpligting, ten gevolge van den zonderlingen loop der omstandigheden, op haar rust, en welke zware verantwoordelijkheid zij tegenover de geschiedenis op zich zou laden, indien zij mogt aarzelen om tot de onverwijlde herziening der Constitutie te besluiten.

„Mogt echter de Wetgevende Vergadering — uit het oog verliezende dat Frankrijk boven alles gerust gesteld verlangt te worden, — weigeren om haar zegel te hechten aan een maatregel, die in het belang van het algemeen welzijn dringend wordt gevorderd, dan zal *Lodewijk Napoleon* niet aarzelen, *een beroep te doen op het geheele volk*, waarvan hij zijn mandaat heeft verkregen.

„En het volk zal beslissen, of de Voorzitter tot leus zal aannemen: „*zelfverloochening*", of „*volharding*".

Elk zal ligtelijk het gewigt bevroeden dezer onbewimpelde verklaring, waaruit genoegzaam doorstraalt, dat de bonapartistische partij geenszins afgezien heeft van haar denkbeeld, om namelijk, indien zij tot het uiterste gedreven wordt, hare toevlugt te nemen tot hoogst *inconstitutionele* maatregelen, zoo als onder anderen een *beroep op het geheele volk* zoude wezen.

Men meent vrij algemeen, dat de partij van den heer *Lodewijk Napoleon* zich op eene hoogst onvoorzigtige wijze heeft blootgesteld, en dat welligt spoedig eene tegen-verklaring van zijnentwege zal moeten worden bekend gemaakt.

De scheuring tusschen de Legitimisten neemt echter op eene merkwaardige wijze toe. Het door den heer *de Barthélémy* onderteekende manifest heeft bij de aanhangers der Monarchie geenszins een goeden indruk gemaakt, en velen, die zich voor het overige zeer goed kunnen vereenigen met de staatkundige beginselen, welke daarin zijn ontwikkeld, beklagen zich over de *ontijdige* bekendmaking van een stuk, waardoor de tegenstanders der monarchale partij in de gelegenheid zijn gesteld om zich te vergewissen van de bedoelingen der legitimistische volksleiders.

Die *ontijdige* bekendmaking is men, zooals men weet, verschuldigd aan de schrijvers van het dagblad *l'Evénément*. Men is niet vreemd van het denkbeeld, dat er van de zijde der Legitimisten *verraad* is gepleegd. Anders is het moeijelijk uitteleggen, hoe een republikeinsch orgaan het eerst een stuk mededeelt van eene vijandige partij, waardoor aan diezelfde partij een slag wordt toegebragt, welke zij bezwaarlijk te boven zal kunnen komen.

De legitimistische organen bewaren heden niet langer het stilzwijgen. De dagbladen *l'Union* en *l'Opinion publique* beweren, dat men een al te groot gewigt hecht aan de verklaring van den heer *de Barthélémy*, en dat dit stuk niets nieuws behelst. Verder wordt in die dagbladen, welke geschreven worden, het eerste onder den invloed van den heer *Berryer*, het tweede door den bekwamen *A. Nettement*, volgehouden, dat hetzelve geenszins als een manifest moet worden aangemerkt.

Het legitimistische orgaan *la Gazette de France* trekt daarentegen partij voor den heer *de Laroche Jacquelein*. De schrijvers van het blad verkondigen, dat zij de echtheid van dat stuk niet langer kunnen loochenen; — dat zij de mededeeling van hetzelve als een onheil beschouwen, en dat de opgaaf der personen, die een dirigerend legitimistisch committé zullen uitmaken, een zware misslag is, die de treurigste gevolgen zal hebben.

Het clericale hoofd-orgaan *l'Univers* maakt alleen melding van hetgeen te dien aanzien wordt gelezen in *la Gazette de France*. Hieruit zou men moeten afleiden, dat ook de schrijvers van *l'Univers* het gedrag van den heer *de L. Jacquelein* goedkeuren. De laatstgemelde Legitimist volhardt bij zijne vroegere verklaring, en heeft heden in verschillende dagbladen weder een breedvoerig vertoog doen plaatsen, waarin hij menige belangrijke bijzonderheid opgeeft omtrent de handelingen der voornaamste Legitimisten te Wiesbaden, en omtrent de wijze, waarop men daar is gekomen tot het benoemen van een uit vijf personen bestaand dirigerend committé. Volgens den heer *Jacquelein*, wordt de graaf *de Chambord*, welken hij bestempelt met den naam van *ongelukkigen Vorst*, op eene hoogst misdadige wijze bedrogen, en heeft men hem voorbedachtelijk geheel verkeerd ingelicht, ten aanzien der wenschen en gezindheid van de fransche bevolking. De heer *Jacquelein* wil, dat de heer *de Barthélemy*, namens de vijf legitimistische gevolmagtigden, zal verklaren, dat de graaf *de Chambord* niets heeft geweten van de thans bekend gemaakte officiële circulaire. Hij vermeent, dat alleen door zoodanigen maatregel de legitimistische partij kan worden gered.

De Republikeinen zijn zeer tevreden over den loop der omstandigheden.

— De nieuwe wet op de drukpers zal thans in werking komen. Het half-officiële dagblad *la Patrie* deelt heden de namen mede der schrijvers van dat blad, en doet opgaaf van de hoofdletters, waarmede elk dier schrijvers de door hen gestelde stukken, hetzij korte, hetzij breedvoerige, zal onderteekenen. Die opgaaf luidt: *Eug. Forcade (F.)*, *Felix Solar (S.)*, *G. de Molinari (M.)*, *J. Garnier (Gr.)*, enz. Men meent, dat vele staatkundige schrijvers, die onbekend willen blijven, hunne toevlugt zullen nemen tot de belgische dagbladen, en dat welligt, wat de openbare drukpers aangaat, Brussel Parijs zal vervangen.

LONDEN, 23 September ('s avonds).

Gisteren zijn, met het stoomschip *America*, berigten uit Nieuw-York van 11, en over Halifax (met den telegraaf) van 13 September te Liverpool aangebragt. In de laatste dagen waren op nieuw belangrijke wetten tot stand gekomen, te weten: 1° de wet, waarbij California als een afzonderlijke en onafhankelijke Staat in de Unie wordt opgenomen; 2° de wet tot regeling van de uitlevering van ontvlugte slaven. Beide deze wetten, onlangs reeds door den Senaat goedgekeurd, zijn met eene aanzienlijke meerderheid van stemmen ook door het Huis der Vertegenwoordigers aangenomen. Door het tot stand komen van deze verordeningen en van de onlangs aangenomene wetten betreffende Nieuw-Mexico en de grensscheiding van Texas, zijn zeer netelige vraagstukken voorshands afgedaan, en in de noordelijke Staten der Unie is men zeer tevreden over de wijze, waarop zij beslist zijn. — De nog bij het Congres aanhangige zaken zouden spoedig afgedaan, en dan, tegen het einde dezer maand, de zitting van dat ligchaam verdaagd worden.

— De met den laatsten overland-post uit O. Indie en China (Calcutta 7 Augustus, en Hong-Kong 24 Julij)

overgebragte berigten zijn thans alhier ontvangen. Behalve hetgeen van den inhoud derzelve reeds bekend was door een telegrafisch berigt uit Triest, en dezer dagen ook reeds is medegedeeld, blijkt uit die tijdingen, dat het britsch-indische gouvernement nog geene maatregelen had genomen, om de vijandige Afredies, aan de grenzen van Peshawer, met kracht van wapenen te bedwingen. Men dacht, dat het zich voorshands zou bepalen tot het afsluiten der grenzen door middel van een militair cordon, en men vleide zich, dat de bedoelde stammen op die wijze gebrek aan leeftogt zouden bekomen en ten laatste tot onderwerping gedwongen worden.

Ten aanzien van den togt van de britsche oorlogsstoomboot *Reynard* naar Pekin, heeft men te Hong-Kong vernomen, dat dit schip de rivier Pei-ho niet heeft kunnen opvaren, uithoofde van de ondiepte. Terwijl het aan den mond van die rivier voor anker lag, is het door vele chinesche overheids-personen en andere aanzienlijken bezocht. De brief der britsche bewindvoerders, waarin de nieuwe Keizer van China, namens H. M. Koningin *Victoria*, met de komst tot den troon gelukgewenscht, en het verlangen naar uitbreiding van de betrekkingen met China te kennen gegeven werd, is met veel plegtigheid overhandigd. De britsche commissarissen zijn daartoe aan wal gestapt en in eene prachtige tent door de Mandarijnen zeer vriendelijk ontvangen; maar men heeft hun te kennen gegeven, dat de verdere onderhandelingen moesten gevoerd worden door tusschenkomst van den keizerlijken commissaris te Canton, als welke daartoe instructien ontvangen had en met de leiding der buitenlandsche zaken belast was. De *Reynard* is daarop, onverrigterzake, van de Pei-ho vertrokken; opgevaren naar de golf van Leaou-tung, tot bij den grooten muur, en vervolgens over Shanghae, alwaar de britsche bewindvoerder *Bonham* den uitslag van de zending naar Pekin afwachtte, naar Hong-Kong teruggekeerd.

BRUSSEL, 24 September.

De September-feesten zijn begonnen en hebben een aantal vreemdelingen herwaarts gelokt. De kerkelijke plegtigheid is nu voor de twintigste maal gevierd; maar ditmaal met eene merkwaardige onverschilligheid, zoo van degenen, welke daarbij tegenwoordig hadden behooren te zijn, als van degenen, die dezelve uit belangstelling hadden kunnen bijwonen. — Voor het leggen van den eersten steen van de gedenkzuil voor het Congres van 1830, zijn echter vele en, zoo het zich laat aanzien, zeer prachtige toebereidselen gemaakt.

Sedert een geruimen tijd werd verzekerd, dat er weder onderhandelingen waren aangeknoopt over eene overeenkomst, waarbij de belgische voortbrengselen tegen verminderde regten in Frankrijk zouden kunnen worden ingevoerd. De geruchten, daartoe betrekkelijk, waren uit Brussel verbreid, doch zijn van de fransche zijde met zekere hooghartigheid tegengesproken en voor geheel ongegrond verklaard.

Thans wordt uit Vlaanderen geschreven, dat men een bepaald verbod op den invoer van ruw vlaamsch linnen in Frankrijk te verwachten heeft, en dat reeds verscheidene stukken, voor fransche rekening vervaardigd, aan de grenzen zijn aangehouden, onder voorwendsel, dat zij niet aan de gestelde voorwaarden voldeden. Men meent in dat oord, dat de belgische Regering dadelijk daartegen moet protesteren, en des noods maatregelen van wedervergelding nemen.

Naar luid der vlaamsche bladen, is het uit statistieke opgaven gebleken, dat in de provincie Oost-Vlaanderen, van 779,552 hoofden, 191,098 behoeftig zijn, en daarvan ruim 28,000 door ouderdom en gebreken; 52,000 door te talrijke gezinnen; 17,000 door rampen van bijzonderen aard, en 87,000 door gebrek aan arbeid.

'S GRAVENHAGE, 24 September.

In de bijeenkomst van de Staten van Zuid-Holland van heden heeft de voorzitter, commissaris des Konings, voorgesteld om, vermits de Vergadering genoegzaam voltallig was, overtegaan tot het onderzoek der geloofsbrieven. De heer *Mackay* heeft bezwaren daartegen ingebragt, op grond, dat, ofschoon er een genoegzaam aantal leden tegenwoordig mogt zijn, nog niet al de leden verkozen waren, en dus het *ligchaam* niet kon worden gezegd geconstitueerd te wezen. De voorzitter heeft geenszins daarmede ingestemd, en vermits de door den heer *Mackay* voorgedragene bedenkingen bij de Vergadering geene genoegzame ondersteuning hebben gevonden, zijn drie commissien benoemd, ten einde de geloofsbrieven der verkozen leden te onderzoeken, en zijn tevens in handen van die commissien gesteld de bedenkingen, welke tegen de wettigheid van sommige verkiezingen zijn toegebragt; als: een adres van den gemeente-raad van Gouda; — een dergelijk adres van een inwoner dier stad, — en een adres van kiezers van Dirksland, hoofdkiesdistrict Brielle.

De zitting zal dezen avond te zes uren worden voortgezet.

In de heden gehoudene avondzitting der provinciale Staten hebben de voor het onderzoek der geloofsbrieven benoemde commissien hare verslagen uitgebragt. De personen, tegen welker verkiezing geene bedenking bestaan, zijn terstond als leden toegelaten en beëedigd. Daarna is beraadslaagd over de gerezene bedenkingen, en zijn ook de leden, omtrent welke die bedenkingen geopperd waren, toegelaten. Bij deze beraadslaging is onder anderen gebleken, dat de heeren *Montijn*, *van Vollenhoven* en *Bisdom van Vliet* wel bij de eerste stemming, maar niet bij de herstemming, hadden voorgezeten in de bureaux van stem-opneming in de onder-kiesdistricten, in welke zij verkozen zijn. Ten aanzien van de heeren *Lette Anemaet*, *van den Broeck* en *A. van Weel* was opgemerkt, dat het zestal, waarover herstemd moest worden in het district Brielle, tijdens de herstemming niet meer voltallig was, doordien sedert de opmaking van hetzelve een der daarop voorkomende personen overleden was. — Het voorstel van den heer *Mackay*, dat de vergadering hare werkzaamheden zou schorsen, omdat nog niet al de leden, waaruit zij moet zamengesteld wezen, verkozen zijn, — is verworpen met 63 tegen 8 stemmen. — De vergadering is gescheiden tot morgen; alsdan zullen o. a. de leden der Gedep. Staten door haar benoemd worden.

— Z. M. heeft, op voordragt van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, tot commandeur der orde van den Nederl. Leeuw benoemd den dichter *H. Tollens* (die heden zijn 70sten verjaardag beleeft).

'S GRAVENHAGE, 25 September.

Z. M. heeft bewilligd in de oprigting der drentsche Kanaal-societeit, onder directie van de heeren *Holthe tot Echten*, *Kalff en Comp.* en *Heemskerk*, waarvan de vennootschap zal zijn gevestigd te Amsterdam.

— H. M. de Koningin bevindt zich nog steeds te Baden-Baden, en volgens de berigten, van daar ontvangen, was de gezondheid van H. M. merkelijk verbeterd, en mogt men een spoedig geheel herstel te gemoet zien.

— Bij het departement van Binnenlandsche Zaken is thans wederom gevestigd eene afdeeling voor de zaken van de Nijverheid en den Landbouw. Aan het hoofd dier afdeeling is geplaatst de heer *Staringh*, die laatstelijk tot referendaris bij het departement benoemd is.

— Z. M. de Koning heeft aan den heer *J. A. de Vicq*, te Hoorn, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van surnumerair bij de registratie en de domeinen.

HAARLEM, 25 September.

In de bijeenkomst der provinciale Staten van Groningen, den 23sten dezer gehouden, zijn al de onderzochte geloofsbrieven in orde bevonden. De verkiezing van leden der Eerste-Kamer is bepaald op den 24sten, en die van Gedeputeerde Staten op den 28sten dezer.

— De gisteren gehoudene vergadering der provinciale Staten van Utrecht was bijna voltallig. De geloofsbrieven der aanwezigen zijn door commissien onderzocht, en tegen hunne toelating als leden der vergadering zijn geene bedenkingen gerezen, met uitzondering van de heeren *F. H. Spengler* en mr. *P. A. Broers*. Ten aanzien van dezen werd opgemerkt, dat hij niet zou zijn in het volle genot zijner burgerschapsregten, omdat hij hoegenaamd geen census betaalt. Het gevoelen, dat de betaling van een census gevorderd wordt om verkozen te kunnen worden, is bestreden door den heer *v. Ackersdijk*. [Bij het afzenden van dit berigt, was de vergadering nog niet tot een besluit omtrent die vraag gekomen.]

— In de zitting der provinciale Staten van Noord-Braband van 23 dezer, zijn de geloofsbrieven van 28, bij herstemming verkozen, leden onderzocht en in goede orde bevonden, en hebben deze leden zitting genomen.

Van wege Ged. Staten is eene voordragt ingekomen van drie personen, voor de betrekking van den griffier, bestaande uit den tegenwoordigen griffier, den heer *Verheijen*, en de heeren *Menu* en *v. Coenen*, en is besloten de benoeming in de volgende zitting aan de orde van den dag te stellen.

De bij herstemming verkoren leden *v. Rijckevorsel* en *Bijvoet* hebben een voorstel ingediend, houdende, dat, vermits de Vergadering behoort te bestaan uit 64 leden, waarvan de volstrekte meerderheid 33 bedraagt; — vermits, bij het constitueren der Vergadering, slechts 32 leden hebben medegewerkt, om de geloofsbrieven van het 33ste lid te onderzoeken en goedtekeuren; — vermits de Vergadering destijds niet wettig is geconstitueerd geweest, en de door dezelve genomene besluiten (betreffende de verkiezing van leden der Eerste-Kamer en van Ged. Staten) als onwettig moet worden geacht, deze zaak, bij adres, ter kennis zou worden gebragt van den Koning en aan Z. M. ter beslissing zou worden opgedragen. Dit voorstel is in handen gesteld van eene commissie.

— In de bijeenkomst der provinciale Staten van Zuid-Holland van heden, heeft de voorzitter, commissaris des Konings, eene aanspraak gehouden, waarin hij het gewigt van de provinciale vertegenwoordiging schetste, vooral naar den werkkring, die bij de nieuwe wet haar aangewezen is. Z. E. stond ook in 't bijzonder stil bij den werkkring der Gedeputeerde Staten, en deed opmerken, dat het tot de eerste onderwerpen van de taak der prov. Staten behoort, eene instructie te ontwerpen, waarbij de werkzaamheden der Gedep. Staten omschreven worden. Hij verklaarde wijders, dat het hem aangenaam was, dat deze eerste bijeenkomst der nieuwe Staten-vergadering onder omstandigheden plaats had, die over 't algemeen als niet ongunstig voor de provincie Zuid-Holland te beschouwen waren. Hij gewaagde daarbij van hetgeen hij in verscheidene gemeenten, die hij onlangs bezocht had, bevonden had. Op sommige plaatsen was hem het onderwijs uitmuntend voorgekomen; maar niet overal de vereischte belangstelling in hetzelve; over 't algemeen maakten te weinig kinderen gebruik daarvan. Voorts vestigde hij de aandacht op de zaak der waterschappen. In dit opzigt is eene spoedige en doeltreffende herziening der reglementen noodzakelijk; daardoor zal de vereischte verbetering, gepaard met eene zeer wenschelijke vereenvoudiging en bezuiniging, ingevoerd kunnen worden.

Op voorstel van den heer *Mackay*, is besloten, deze belangrijke aanspraak des voorzitters, te doen drukken.

Met den telegraaf ontvangen wij berigt, dat de prov. Staten van Zuid-Holland heden tot leden der Gedeputeerde Staten benoemd hebben de heeren: *Mackay*, *van Heteren Gevers*, *van den Berch van Heemstede*, *van Koetsveld*, *Nederburgh*, *Rengers van Warmenhuizen*, en tot buitengewoon lid den heer *Hoog*.

Bij de herstemming in het kiesdistrict *Assen*, ter verkiezing van 17 leden der provinciale Staten van Drenthe, zijn 800 stembriefjes ingeleverd; deze zijn den 23sten geopend, en met de oplezing van de daarop voorkomende namen was men 's avonds gevorderd tot het getal van 550 stembriefjes. Toen hadden de heeren *J. A. Meursing* 389, *J. Nyenhuis* 343, *O. Hoenderken* 298, mr. *J. Oosting* 277, mr. *C. W. E. Kymmell* 261, mr. *H. H. A. Sluis* 208, mr. *L. Homan* 204, jhr. mr. *P. A. G. de Milly* 224, *A. Prins* 220, mr. *C. E. Kniphorst* 192, jhr. mr. *H. J. L. van der Wijck* 229, mr. *A. Homan* 192, mr. *J. Tonckens* 194, mr. *W. Alingh* 221, *A. Hesselink* 209; mr. *H. Tonckens* 172, *H. Kok* 178, mr. *J. T. Kymmell* 162, mr. *L. O. Gratama* 169; mr. *P. van der Veen* 101, *W. Timmer* 138, mr. *P. Oosting* 105, *J. Prins* 87, dr. *J. Heppener* 112, dr. *B. W. van de Sande Slot* 124, *H. van Veen* 184, jhr. *A. W. van Holthe* 166, *O. Hiddingh* 147, mr. *W. Goedkoop* 124, *C. W. E. Kijmmell* 118, mr. *P. W. Alst. Grevelink* 119, *H. Stel* 164, mr. *C. L. Kniphorst* 89, *F. Prins* 144 stemmen.

In het district *Hoogeveen* zijn, bij herstemming, tot leden der provinciale Staten van Drenthe verkozen de heeren *J. de Jonge Sr.* 387, mr. *A. Slingenberg* 357, mr. *H. J. Carsten* 276, *A. van der Vlies* 274, *B. J. Denning* 272, jhr. mr. *H. G. van Holthe tot Echten* 269, mr. *J. Tonckens* 268, mr. *J. T. Nijsingh* 259, mr. *G. L. Kniphorst* 258, *H. C. Scheltens* 248, *J. L. Nijsingh* 234, mr. *A. H. Witsenborg* 230, *W. F. Kymmel* 215. — Op de heeren *H. Oldenbandringh* waren 205, *H. Weesman* 200, *H. J. Brouwer* 198, *G. Geel* 185, mr. *J. P. Willinge* 180, dr. *B. Verver* 171, *J. W. Steenbergen* 169, dr. *M. Dussen* 160, *R. M. Steenbergen* 149, mr. *W. Alingh* 147, *J. Hulst* 136, *S. G. de Vries* 118 en *R. Eppinge* 108 stemmen uitgebragt.

— Uit Groningen, 23 Sept., wordt omtrent de naderende academische feestviering onder anderen gemeld, dat de stad reeds vol drukte en beweging was; overal was men ijverig in de weer, om de in de vorige week aangevangene versiering, die prachtig scheen te zullen zijn, te voltooijen; in verscheidene straten waren eereboogen geplaatst; voor de illuminatie werden reeds vele toebereidselen gemaakt; van alle kanten kwamen gasten aan, om het feest bijtewonen. In den ochtend van den 23sten is eene zeer prachtige banier, met het wapen der academie, door een twaalftal jonge dames aan de HH. studenten geschonken, om nu en in 't vervolg bij alle optogten van de studenten gedragen te worden. Het corps hoornblazers van het 4de batt. 3de reg. inf. was van Leeuwarden aangekomen, om aan de feesten luister bij te zetten. Den 24sten 's ochtends te 8 ure zou de feestviering geopend worden met het lossen van 't geschut, en zaturdag avond zou het daarmede besloten worden. — De andere academien en de athenaea des Rijks zullen bij het feest vertegenwoordigd worden door daartoe afgevaardigde hoogleeraren.

— Te Assen is, bij inschrijving, door de ingezetenen bij eengebragt de som van *f* 7000, die nog ontbrak voor het stichten van een Hervormd Diaconie-, Arm-, Wees- en Werkhuis. — De aanbesteding van dat gebouw zal nu spoedig plaats hebben.

— Wij zijn verzocht te melden, dat de in ons nummer van 21 Sept. j. l., in het berigt omtrent de *Haarlemsche Hulpbank* voorkomende opgaaf, alsof het hier gegevene voorbeeld reeds *navolging* gevonden zou hebben te Middelburg, onjuist is, nademaal in de zoo even genoemde stad reeds sedert Januarij 1849 zoodanige Bank in werking is. — Deze Middelburgsche Hulpbank levert, even als de Haarlemsche, allezins gunstige uitkomsten op.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 25 September. Den 24sten dezer zijn in Texel binnengekomen Manning (st.) van Londen, Akkervall van Christinastad, Kievit van Petersburg, Hoff en Lijnenberg, beide van Nerva, Niejahr van Memel, H. Albrecht van Dantzig, E. Seehuulten van Nakskov, Abel van Nestved, Puister van Kopenhagen en Lorentzen van Drammen; niets uitgezeild; de wind het kompas rond.

Den 23sten dezer is in het Vlie binnengekomen Boomgaard van Leverpool, Mellema en Berg, beide van Petersburg, Pybes van Nerva, Bohndell van Koningsbergen, Eilersen en Mugge, beide van Dantzig, Ache van Prestoe en Simonsen van Randers en uitgezeild Giezen en Heidtman, beide naar Newcastle, Scherpbier naar Engeland, Dade naar Petersburg en Vlas naar Koningsbergen.

Te Helvoet zijn aangekomen Ouwehand van Gallipolie als bijlegger, Smit van Bordeaux, Scott, Morgan, Kuyper en Nieboer, alle 4 van Leverpool, Buck van Cardiff, Wintle en Smith, beide van Londen, Draijer van Libau, Lund van Umea, Mogeasen van Faborg en Petersen van Kiertemunde. Te Brielle Hirst van Londen, Oliver (st.) van Jarmonth, Nichols en Holdsworth, beide (st.) van Hull en Leetham (st.) van Goole.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

25 *September* 1850. — 4½ *Ure.*

		van	tot	gebl.
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½ pct.	57 1/16	⅛	— p.
„ „	3 „	68¼	⅜	68¼
„ „	4 „	88⅞	89	—
Amortisatie-Syndicaat . .	3½ „	—	—	—
Handelmaatschappij . . .	4½ „	170	—	—
Oost-Indische Leening. .	4 „	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.		—	—	—
Leen. „ „ .	4½ pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½ „	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3 „	53 11/16	¾	—
„ . . .	5 „	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5 „	105¼	—	—
„ „ 1828/1829,	5 „	105¼	—	—
Certificat. „ 1831/1833,	5 „	96	—	—
„ „ 1840. . . .	4 „	88½	—	—
„ bij Stieglitz . .	4 „	38¼	—	—
„ „ „ N. .	4 „	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6 „	—	—	—
Certific. van „ . .	6 „	—	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .	*f*	145½	—	—
Obligatiën	4 pct.	76¾	—	—
SPANJE, Ardoin van £ 85,	5 „	11⅞	15/16	11⅞
„ „ £ 510,	5 „	12⅛	3/16	12⅛
„ Onb. Stukk.	5 „	—	—	—
Obligatiën.	3 „	38⅞	39	—
„ Binnenl.	3 „	34¼	7/16	34⅜
Passieve		4	—	—
Ardoin Coupon		9	⅛	9
OOSTENR., Oblig. bij Goll. . .	5 pct.	—	—	—
„ „ „ . .	4 „	—	—	—
„ Metalliek . .	5 „	76¼	⅜	—
„ „ N. . .	5 „	81¾	82	—
„ „ . .	2½ „	41	⅛	—
BELGIE, ...		—	—	—
Banc. Belge	2½ pct.	—	—	—
Rothschild, ...	2½ „	47¼	5/16	—
„	4½ „	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5 „	—	—	—
„ „ £ 200	5 „	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4 „	36 11/16	¾	—
„	4 „	35¾	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5 „	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4½ „	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3 „	33	⅛	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	1½ „	—	—	—
MEXICO, Oblig. 1846 £ 100 .	5 „	29⅜	½	29⅜
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.		—	—	—

Denemarken oblig. te Londen 5 pc. 101. Columbia Equador 3 5/16. Venezuela oblig. uitgest. 12⅞. De 4½ Russen 96. Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit: *Tot Nut des Obligatie-Handels.*
J. BRASKAMP, *Pres.*

De markt in binnenlandsche fondsen was heden nagenoeg als gisteren. — Van buitenlandsche fondsen waren belgische prijshoudend; 5 pc. spaansche mede prijshoudend, en 3 pc. binnenlandsche tot lagere prijzen te verkrijgen; portugesche aangeboden; russische onveranderd; oostenrijksche metallieken en fransche fondsen iets flaauwer.

MADRID, 18 September. De 3 pc. 34⅝; 5 pc. 14.

WEENEN, 22 September. De 5 pc. Metall. 95⅝. Bank-actien 1162.

BERLIJN, 23 September. De 3½ pc. Schuldbr. 86.

FRANKFORT, 23 September. De 5 pc. Metall. 80⅛. De 2½ pc. Ned. 57. De 3 pc. Spaansche binnenl. 34.

LONDEN, 23 September. De 3 pc. gecons. resc. 96⅝ à ¾. Spanje 5 pc. 18¼ à ½; 3 pc. 38¼ à ⅜. Peru 81⅞. Mexico 30⅝ à 31.

PARIJS, 23 September. De 5 pc. renten 93 fr. 45; 3 pc. 57 fr. 90; 3 pc. spaansche 34¼.

ANTWERPEN, 24 September. De 5 pc. Belgie 99; 5 pc. Spaansche 11½.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 25sten September 1850.

Madrid,	3/m.	*f* 247	à	c.	Bord.,	½ uso *f*	56 50	à	v.
Bilbao,	—— „	246	à	–	Londen,	2/m. „	11 90	à	–
Cadix,	—— „	248	à	–	——	zigt „	11 95	à	–
Sevilien,	—— „	245	à	–	Hamb.,	—— „	35 37½	à	–
Lisbon,	—— „	42 37½	à	–	——	2/m. „	35 12½	à	–
PortàPort,	—— „	42 37½	à	–	Ween.,	6/w. „	30	à	–
Napels,	2/m. „	81	à	–	Augsb.,	—— „	35 62½	à	–
Livorno,	—— „	38 75	à	–	Frankf.,	—— „	100	à	–
Genua,	—— „	46	à	–	Petersb.,	2/m. „	187	à	–
Parijs,	zigt „	56 75	à	–	Rotterd.,	—— „	12½	à	–
——	2/m. „	56 50	à	–					

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 25 September. *Tarwe* in een doen zeer weinig in omgegaan; 126 ℔ b. Pools. *f* 285; 126 ℔ o. Zeeuws. *f* 255; 128 ℔ j. Gelders. *f* 235; 129 ℔ o. Bovenl. *f* 253. — *Garst* iets hooger; 113 ℔ Deens. *f* 150; 114 ℔ Manheim *f* 158. — *Rogge* en *Haver* zonder handel. — *Koolzaad* Zeeuws. *f* 318; April *f* 363; Sept. *f* 348; Oct. en Nov. *f* 351.

AMSTERDAM, 25 September. *Raapolie* in een doen; ord. cond. *f* 36½; vliegend *f* 35¼ à *f* 35½; op levering iets lager; p° Oct., Nov. en Dec. *f* 35; p° Mei 1851 *f* 35½. *Lijnolie* ord. cond. *f* 36¾; vliegend *f* 35¾. *Hennepolie* ord. cond. *f* 38¼.

NIJMEGEN, 24 September. Alhier was de middelprijs ter markt van gisteren: van de 372 verkochte mudden *tarwe* per mud *f* 8,71; van de 486 verkochte mudden *rogge* *f* 5,94; van de *gerst* was de hoogste prijs *f* 4,15 en de laagste *f* 3,75; van de *boekweit* de hoogste prijs *f* 5,10 en de laagste *f* 4,50; van de *haver* de hoogste prijs *f* 3,15 en de laagste *f* 2.

LONDEN, 23 September. *Tarwe* puike ruim prijsh., mindere flaauw. *Haver*, veel aangevoerd, 6 d. lager. *Erwten* 1 sch. lager. De overige granen als voren.

SNEEK, 23 September. Heden avond werd door den kerkeraad der hervormde gemeente, uit het vroeger medegedeelde zestal predikanten, het volgende drietal gevormd: *P. R. Hugenholtz*, te Geervliet; *W. J. O. Sluiter*, te Zalk, en *H. de Vries*, te Oudewater, en daaruit terstond met eenparige stemmen beroepen: de wel-eerw. zeer-geleerde heer HARMEN DE VRIES, predikant te Oudewater.

HAARLEM, 24 September 1850. Uit het vroeger gemaakte twaalftal is heden, door den breeden kerkeraad der Nederd. Herv gemeente alhier, het volgend zestal van predikanten geformeerd (alphabetisch gesteld): DD. *H. T. de Blaauw*, te Hoorn; *P. R. Hugenholtz*, te Geervliet; *H. Uden Masman*, te Vollenhoven; *P. A. van der Scheer*, te Hoorn; *H. H. Sluiter*, te Vlaardingen, en *E. Cats Wor*, te Enkhuizen; terwijl ds. *J. P. Hasebroek*, te Middelburg, met het lot is afgevallen.

Te Rotterdam is door den grooten kerkeraad der Evang. Luthersche gemeente uit het bevorens gemaakt drietal van predikanten, waarop geplaatst waren de wel-eerw. heeren: *D. J. Berntrop*, te Weesp; *J. H. Brandes*, te Kampen en *W. D. Statius Mdller*, te Zutphen, op gisteren tot herder en leeraar beroepen: de wel-eerw. heer J. H. BRANDES.

⁂ Vijftig-jarige Echtvereeniging, van
DEVENTER, H. SCHORNAGEL
21 September 1850. en
W. TEN BLOEMENDAL.

⁂ Getrouwd:
J. P. H. C. VEEREN
en
Mejonkvrouw C. J. W. A. DE VREE.
DOESBORGH, den 19den September 1850.
Eenige kennisgeving.

⁂ Getrouwd:
WILHELM FREDERIK GEORGE DERX
met
ANNA FREDERIKA LAMSLAG.
HAARLEM, 25 September 1850.

⁂ ARNHEM, 20 September 1850. Bevallen van eene DOCHTER *R. C. EVEKINK*, Echtgenoote van
M. F. BLAAUW.

⁂ Heden beviel ontijdig, maar voorspoedig, van eene welgeschapene DOCHTER *LOUISA MARIA KRAMER*, geliefde Echtgenoot van
NOORDELOOS, J. P. DE KEYSER, V. D. M.
20 September 1850. Eenige kennisgeving.

⁂ Heden is bevallen van eenen ZOON Vrouwe *E. SMISSAERT*, geboren *VAN REENEN*.
AMSTERDAM, 21 September 1850.

⁂ Heden verloste voorspoedig van eene DOCHTER *B. HENDRIKSEN*, Echtgenoot van
BREUKELEN, F. VOS.
22 September 1850.

⁂ Mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, *FREDERIKA STEENBEEK*, beviel heden van eene DOCHTER. G. VAN KAPEL.
RIJSWIJK, 23 September 1850.

⁂ Heden beviel gelukkig van een' welgeschapen ZOON *J. J. VAN DER THOLL*, geliefde Echtgenoot van W. A. HAZEU.
HAARLEM, 23 September 1850.

⁂ Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER *M. HOOLBOOM*, geliefde Echtgenoote van
VEENENDAAL, G. G. MARTINIUS.
24 September 1850.

⁂ ZAANDAM, 24 September 1850. Bevallen van eene DOCHTER *A. KEG*, geb. *KOK*.

⁂ Heden ontsliep, na een smartelijk lijden, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer Cs. BLAAUBOER, in den ouderdom van ruim 66 jaren en na eene genoegelijke Echtvereeniging van circa 47 jaren. Het vertrouwen dat zijne standverwisseling zalig zal zijn trooste mij en mijne Kinderen, bij wie zijne nagedachtenis immer in zegening zal blijven. T. J. STINS,
WIERINGERWAARD, Wed. *Cs. Blaauboer*.
20 September 1850.

⁂ Mijn geliefde Echtgenoot, de Heer BARENT DE RONDEN, in leven rustend Koopvaardij-Kapitein, overleed heden, na een langdurig, smartelijk lijden, in den ouderdom van bijna 70 jaren, na eene gelukkige Echtverbindtenis van ruim drie en twintig jaren. Dankbaar voor zijn langdurig bezit, wordt hij nogtans opregt betreurd door mij en mijne Kinderen.

Op begeerte van den overledene mogen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden gedragen.
NIEUWER-AMSTEL, H. ROSEE,
20 September 1850. Wed. *B. de Ronden*.

⁂ Den 21sten September 1850 is te PUTTEN, Provincie Gelderland, in den ouderdom van 73 jaren, overleden de Heer SAMUEL JACOBUS VAN KOETSVELD, Weduwenaar van *Cornelia Waller*.

⁂ Heden overleed, tot mijne bittere droefheid, mijne teedergeliefde Dochter, WILHELMINA LOUISA, in den jeugdigen ouderdom van zeventien jaren en negen maanden. J. C. ANDRÉ,
Wed. *W. A. Hojel*,
Majoor der Artillerie van het O. I. Leger.
VIANEN, den 21sten September 1850.
Algemeene kennisgeving.

⁂ Heden overleed, tot mijne diepe droefheid, mijne hartelijk geliefde Zuster, ANNA CORNELIA HANIUS, in den ouderdom van bijna 62 jaren.
AMSTERDAM, Wed. E. C. P. DANCKERTS,
21 September 1850. HANIUS.

⁂ Heden overleed alhier, in den ouderdom van 60 jaren, onze waarde Tante en Vriendin, Mejufvrouw GEERTRUIDA WEBER, Wed. van den Heer *Waander Jan Nikkels*. J. MEIJERINK,
HEEMSTEDE, J. VAN BOMMEL Az.,
21 September 1850. Executeuren-Testamentair.
Dienende deze tot communicatie van Familie en Bekenden, zoo hier als elders.

⁂ Op den 22sten September 1850 is op den *Huize* OVERSINGE, te *Havelthe*, in den ouderdom van bijna 68 jaren, overleden de Heer PETRUS SYLMAN KYMMELL. Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed, na één langdurig lijden, ons dierbaar oudste Dochtertje, ALIDA MARGARETHA MARIA, in den ouderdom van elf jaren.
CULENBORG, J. DE HOOG.
22 September 1850. N. DE HOOG.

⁂ Heden overleed alhier, in den ouderdom van 79 jaren, Vrouwe JOHANNA DINA STIEMES, Weduwe van wijlen den Heer Mr. *Wilhelmus Sigismundus Johannes Moorrees*.
De Voogden over den minderjarigen Kleinzoon der overledene, *W. J. Lindgreen*,
D. VAN BEEMEN.
F. D. SNELTJES.
NIJMEGEN, 23 September 1850.

⁂ Heden overleed, na eene slepende ziekte van vier maanden, in den ouderdom van 38 jaren, onze veel geliefde Zuster en Behuwd-Zuster, HELENA GEERTRUIDA GULCHER, door ons allen diep betreurd.
AMSTERDAM, P. C. GULCHER,
24 September 1850. *uit aller naam*.

⁂ Gevoelig over de tallooze bewijzen van deelneming, ontvangen bij gelegenheid van het zoo treffend als onverwacht afsterven van mijne dierbare Echtgenoote, strekt deze daarvoor mijnen hartelijken dank te betuigen, met vriendelijk verzoek, dit wel als aan een ieder in het bijzonder geschied te willen beschouwen.
WILLEMSOORD, C. M. NABAL.
20 September 1850.

⁂ P. W. VAN DEN HOONAARD, Kostschoolhouder te Bemmel, bij Arnhem en Nijmegen, verlangt, op billijke voorwaarden: Een' 1sten SECONDANT. Hoofdvereischten zijn: beschaafdheid en goede manieren en admissie voor het onderwijs in de Fransche en Engelsche Talen. Brieven *franco*.

⁂ Voor een klein getal Pensionnaires vraagt men tegen 1°. Nov. a. s.: Een R. C. SECONDANT. Vereischten zijn: gewoonte om met fatsoenlijke jonge Lieden omtegaan en grondige kennis der Fransche Taal. Behulpzaam te kunnen zijn in het onderwijzen der Engelsche- en Hoogduitsche Taal en de Wiskunde strekt tot meerdere aanbeveling. Tevens bestaat aan deze Inrigting nog gelegenheid ter plaatsing van een paar R. C. JONGE HEEREN, à *f* 200 's jaars. Nadere inlichtingen zijn, op *franco* aanvrage, onder Letter H, verkrijgbaar bij den Boekhandelaar C. POTHAST, te Nijmegen.

⁂ Een Weduwenaar met vier Kinderen, van 9 tot 12 jaren, wenscht voor dezelven een' GOUVERNEUR, van de Protestantsche Godsdienst, onderwijs gevende in de N. Talen, Stel- en Meetkunde, het Handteekenen en in al datgeen, wat tot eene beschaafde opvoeding vereischt wordt. Van een genoeglijk verkeer, alsmede van een behoorlijk Salaris kan men zich verzekerd houden. Adres *franco*, onder de Letters A. B., bij den Boekhandelaar H. LAGERWEY, te Dordrecht.

⁂ B. VAN ASPEREN VERVENNE, Apotheker, verlangt een BEDIENDE; kunnende op een goed Salaris en eene fatsoenlijke behandeling staat maken.
Goes, 21 *September* 1850.

⁂ Z. F. L. VAN LOENEN, *Apotheker* te Utrecht, vraagt een BEDIENDE of PROVISOR, bewijzen van kunde en goed gedrag kunnende produceren en van de Gereformeerde Godsdienst. Brieven *franco*.

⁂ In eene der Zuid-Hollandsche Steden is gelegenheid te plaatsen, als Leerling in eene *Tabaks-Affaire*: Een JONGELING van de Prot. Godsdienst, tegen redelijke vergoeding voor Kost en Inwoning. Ook verlangd men een BEDIENDE; verzoeke opgaaf van bekwaamheid, bij wien vroeger werkzaam geweest, bij wien thans en hoe lang. Adres *franco*, onder Lett. K. L., bij VAN PADDENBURG & Co., Boekh. te Utrecht.

⁂ Om dadelijk in dienst te treden wordt verlangt: Een *gehuwd* TUINMAN, liefst zonder Kinderen en van de Protestantsche Godsdienst, bekwaam hoofdzakelijk in het Snoeijen, de Moezerij, enz.; alsmede eene *Vrouwelijke* DIENSTBODE, geschikt voor Meid *alleen*, van de Protestantsche Godsdienst. Beide van goede getuigschriften voorzien. Informatiën in *persoon* bij den Boekhandelaar A. M. BROEDELET, te Voorburg.

⁂ **LEES HIER.** Er bied zich gelegenheid aan tot plaatsing voor IEMAND, welke 2 à 3 jaren bij het Vak van de *Grutterij* is werkzaam geweest. Hierop reflecterenden gelieven ten spoedigste, met Brieven *franco*, Lett. I. B., zich te adresseren bij F. CRÉVOT, Boekhandelaar te Beverwijk.

⁂ **SMIDS-KNECHTS.**
Men verlangt ten spoedigste twee SMIDS-KNECHTS, vooral bekwaam voor Huis- en Kagchelwerk, gehuwd en van de Protestantsche Religie. Adres liefst in *persoon*, of per *franco* Brieven, onder Letter M, bij den Boek- en Papierhandelaar J. MADO, te Utrecht.

⁂ **LEES HIER!**
Een bekwaam HUISKNECHT, voorzien van de beste getuigschriften, zag zich gaarne tegen November aanstaande verplaatst. Brieven *franco*, Lett. A, bij den Boekhandelaar FAASSEN, te Tiel.

⁂ Men vraagt te Haarlem, ten spoedigste: Een fatsoenlijk BURGER MEISJE, van de Protestantsche Godsdienst, niet beneden de 20 jaren oud, die goed kan Naaijen, Stoppen en met de Wasch omgaan, en daarbij lust en geschiktheid heeft om de Vrouw des huizes behulpzaam te zijn in de verzorging der Kinderen. Hierop reflecterenden worden verzocht zich met *franco* Brieven te adresseren, onder Letter K., bij den Boekhandelaar J. F. VAN DOBBEN, Battejorisstraat te Haarlem.

⁂ De ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat, van af den derden October dezes jaars, bij hem gelegenheid is tot het opmaken van onderhandsche Acten, het formeren van Memoriën van Aangift, het schrijven van Requesten en Brieven, het raadplegen over alle zaken de Notariële Practijk betreffende, enz.
24 *September* 1850. Ar. VIS, Zaakwaarnemer,
te *Zaandam*, *Westzijde*, No. 1016.

⁂ *Burgemeester en Wethouders der Stad* PURMERENDE adverteren bij deze, dat op de aanstaande NAJAARS-MARKT, beginnende Maandag den 14den October eerstkomende, niet zullen worden toegelaten eenige *Rijfelaars* en andere *Dobbelspelen*, als zullende bij hunne aankomst dadelijk, door de Dienaren van Policie, de Stad worden uitgeleid; terwijl met de *Bedelaren* zal worden gehandeld naar de strikte letter der te dien opzigte bestaande verordeningen. Wordende de Veehandelaren en andere Kooplieden, mits behoorlijk gepatenteerd, verzocht, deze Jaarmarkt met hunne tegenwoordigheid te begunstigen.
Purmerende, den 21sten September 1850.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
S. DE VRIES.
Ter ordonnantie van dezelven,
J. EYKEN, Secretaris.

⁂ **H. H. Ambtenaren van den Burgerlijken Stand** worden verzocht te doen nazien, of in de jaren 1836 tot 1841 in hunne Gemeente overleden is de Generaal WERREN of VERREN, Zwitser van geboorte, die tot in 1798 de Republiek diende, doch naderhand in Nederland heeft gewoond. Eene ruime belooning wordt, bij overlegging van een Extract uit het Sterfregister, voor de moeite toegezegd, waarop ook allen aanspraak kunnen maken, die eenige inlichtingen kunnen geven omtrent het laatst verblijf van genoemden persoon. Adres bij den Boekhandelaar C. J. HEIJL, te Utrecht, onder Lett. I.

⁂ Door vertrek naar Hoorn is voor een' zeer matigen prijs te HUUR: Een HUIS, staande te Haarlem, op de Nieuwegracht, Wijk 1, No. 80; kunnende dadelijk worden aanvaard. Te bevragen bij de Bewoner, J. J. SCHULTENS DOZY.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een HUIS, ERF en TUIN, staande en gelegen binnen het Dorp Voorthuizen, bevattende het Huis *twee* groote Boven- en *drie* Benedenkamers, allen behangen, met Stook- en Slaapplaatsen en Kasten voorzien, Keuken, Kelder, Dienstbodenkamer, Achterhuis, Berg, Schuur en groote Tuin, met Vruchtboomen beplant, zoo ook eenig BOUWLAND, groot te zamen 1 Bunder; zeer geschikt tot uitoefening van eene kleine Boerderij.

Te bevragen ten Kantore van den Heer H. VAN DEN HAM, te Barneveld. (Brieven *franco*.)

⁂ **UIT DE HAND TE KOOP:**
Drie Koperen KERKKROONEN. Te bevragen bij J. C. MUNK, Thesaurier-Kerkmeester te Heemstede.

⁂ Wordt te KOOP gevraagd: Eene groote, makke, vlug aan den weg loopende EZELIN. De prijsopgaaf te adresseren, met *franco* Brieven, bij den Boekhandelaar JAC. VAN DER MEER, te Deventer, onder Lett. H. V.

⁂ G. W. WESSELING zal op Vrijdag den 27sten September 1850, des namiddags ten drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene extra mooije, nieuw aangebragte partij RIJNSCHE HOUTWAREN, bestaande in eene buitengewoon zware partij Stukhout, waaronder extra zware en lange Wagenschotten; voorts eene mooije nieuwe partij Vugten en Dennen. Liggende als bij Notitiën wordt aangewezen, die aan het Kantoor van BONTEKONING en AUKES te verkrijgen zijn.

⁂ G. W. WESSELING zal op Maandag den 30sten September 1850, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene extra mooije, nieuw aangekomene partij Greenen en Vuren, Dramsche en Bijhavensche, Memelsche, Dantziger, Riga en Narva Balken; Rigasche en Memelsche Wagenschotten; Wijburger, Memelsche en Noordsche Deelen; Juffers, Ellens, Eikenhout, Azijne Stokken en andere **HOUTWAREN.** Liggende in den Binnenkant en op den Wal.

⁂ G. J. KOOPMAN, TH. REICHELT en W. C. DE BOSSON zullen op Maandag den 30sten September 1850, des middags ten twaalf ure, te Amsterdam, in *het Lokaal*, in de Warmoesstraat, over de Papenbrugsteeg, No. 38, presenteren te verkoopen: Extra mooije, nieuw aangekomene, VUREN en GREENEN Riga, Hamburger, Stettin, Dantzig en Zweedsche Balken en Roeden, Platen en Deelen; NOORDSCHE Balken, Spieren, Ellens, Juffers, Kolders, Eiken Stolpen, Deelen en Amerikaansche Esschen Riemen. Liggende in de Oude Schans en op de Wallen, volgens Notitiën, te bekomen bij ALTIUS & Co.

⁂ **AANZIENLIJKE VERKOOPING**
VAN
LANDERIJEN.
ALBERTUS REGNERUS SLOOS, Notaris te Winkel, zal op Maandag den 30sten September 1850, des voormiddags ten 10 ure, en, voor zoo veel noodig, op den daaraanvolgenden dag, in de Herberg *de Zwaan*, te Winkel, publiek ter verkoop presenteren:

Ongeveer 137 Bunders WEILAND, gelegen onder de Gemeente Winkel, in den Zoutkaag-, Nederlands- en Braakpolder.

Nadere informatiën betrekkelijk deze verkooping zijn te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris, alwaar de conditiën van verkoop en uittreksels uit de Kadastrale Kaarten ter inzage liggen en Copijen derzelve, met bijgevoegden Catalogus der te verkoopen Goederen, tegen betaling van *f* 1,—, verkrijgbaar zijn.

⁂ De Notaris A. J. CROLL, residerende te Ankeveen, is voornemens om op Zaturdag 5 October 1850, des middags ten 12 ure, in het Logement *de Kroon*, aan het Amsterdamsche Buitenveer te Weesp, publiek te verkoopen: Elf Kampen uitnemend best, wel toegemaakt WEILAND, gelegen annex elkander, in twee Weeren, aan de Oostzijde van de Rivier de Vecht, in den Keverdijkschen Polder, Gemeente Weesper-Carspel, te zamen groot 12 Bunders, 20 Roeden; hebbende *vrijdom* van Tollen over den 's Gravenlandschen Weg en Brug te Weesp. — De Kooper kan 1/3 der Koopenningen en, bij nader goedvinden, meerder op de Landerijen gevestigd houden, ad 4°/o 's jaars. Voornoemde twee Weeren zullen ieder afzonderlijk worden geveild en afgeslagen en daarna te zamen in afslag worden gebragt. Alles breeder

bij Biljetten omschreven. De Bewijzen van Eigendom, Kaart der Landerijen, zoo ook Veiling-Voorwaarden, zullen 8 dagen bevorens Verkoop te zien zijn ten Kantore van den Notaris *Croll*, te Ankeveen voornoemd.

***** AANZIENLIJKE VERKOOP VAN ONROERENDE GOEDEREN.**

De LANDGOEDEREN *HARSKAMP*, *HET LAAR* en *HET ROEKELSCHE BOSCH*, met het regt in de uitgestrekte, daaraan grenzende en bij uitnemendheid tot Cultuur geschikte Markgronden, enz., gelegen onder de Gemeenten Ede en Otterlo, Arrondissement Arnhem, op ongeveer 1½ en 2 uren gaans van het Rijn-Spoorweg-Station Ede, zijn op Dingsdag den 3den September ll., te Ede, ingezet en met de hoogingen gebragt, als volgt:

1. Het Landgoed *Harskamp*, bestaande in een Heeren-Huis, ruime Stalling, Tuinmanswoning en verdere Getimmerten, met Tuinen, Bouw- en Weilanden, Bosschen, Vijvers en Grachten, te zamen groot B. 20.51.80, op . . . . *ƒ* 15000.00.
2. De Molenaarsplaats, groot B. 6.83.05, op . . . . 2700.00.
3. Het Boeren-Erf *ter Meulen*, groot B. 16.17.40, op . . . . 5700.00.
4. De Daghuurdersplaats *de Kraats*, groot B. 3.40.40, op . . . . . . 1300.00.
5. Het Boeren-Erf *Hooibrink*, groot B. 28.05.05, op . . . . 7500.00.
6. Het Boeren-Erf *Altena*, groot B. 10.96.50, op . . . . 5100.00.
7. Het Boeren-Erf *Groot Berghuis*, groot B. 19.04.90, op . . . . . . 7600.00.
8. De Daghuurdersplaats *Klein Berghuis*, groot B. 2.01.42, op . . . . . 1100.00.
9. Het Boeren-Erf *Pienenburg*, groot B. 12.40.71, op . . . . 4000.00.
10. Het Boeren-Erf *Stomphorst*, groot B. 9.99.40, op . . . . 2700.00.
11. Een gedeelte van *het groote Bosch*, bezet met zwaar opgaand Hout, enz., groot B. 7.15.95, op . . . . 3400.00.
12. Een dito *van Idem*, bezet als boven, groot B. 7.99.20, op . . . . . 4000.00.
13. Een dito *van Idem*, bezet als boven, groot B. 26.85.30, op . . . . . 5000.00.
14. Een dito *van Idem*, bezet als boven, groot B. 29.01.40, op . . . . . 10500.00.
15. Een dito *van Idem*, bezet als boven, groot B. 12.93.30, op . . . . . 5500.00.
16. Een dito *van Idem*, bezet als boven, groot B. 6.46.70, op . . . . . 1700.00.
17. Het Bouw- en Weiland *de Valkenmehnen*, groot B. 10.25.40, op . . . . 2200.00.
18. De Wind-Korenmolen op . . . . 5500.00.
19. Het Bouwland *de Bovenkamp*, groot B. 1.95.10, op . . . . 350.00.
20. Het Bouwland *het Schotstukje* op . 70.00.
21. De Bank in de Kerk te Otterlo op . 350.00.
22. Het Boeren-Erf *'t Laar*, groot B. 35.62.62, op . . . . 10500.00.
23. Het Boeren-Erf *Laarderbosch*, groot B. 47.92.38, op . . . . . . 11000.00.
24. Het Boeren-Erf *het Hulhek*, groot B. 15.96.59, op . . . . 6100.00.
25. Het Boeren - Erf *Groot Willikhuizen*, groot B. 14.32.74, op . . . . . 5400.00.
26. Een gedeelte van *het Roekelsche of Wekerumsche Bosch*, groot B. 29.85.80, op . 1200.00.
27. Een gedeelte *van Idem*, groot B. 17.12.50, op . . . . 2500.00.
28. Een Bosch, genaamd *de Leukerheg*, groot B. 0.90.78, op . . . . . . 400.00.
29. Een Bosch, genaamd *de Koelbergen*, groot B. 2.17.80, op . . . . . . 600.00.

Massa's.

De Goederen Numero 1, 2, 3, 4, 5 en 18 op . . . . 34990.00.
Numero 6, 7, 8, 9 en 10 op . . . 20900.00.
Numero 1, 2, 3, 4, 5, 11 tot en met 18 op . . . . 68100.00.
Numero 1 tot en met 18 op . . . 87500.00.
Numero 1 tot en met 21 op . . . 91000.00.
Numero 22, 23 en 24 op . . . 27700.00.
Numero 22, 23, 24 en 25 op . . . 33200.00.
Numero 26 en 27 op . . . . . 4080.00.
Numero 28 en 29 op . . . . . 1000.00.
Numero 26 tot en met 29 op . . . 5075.00.

Al de op voormelde Goederen zich bevindende opgaande Boomen worden met den Ondergrond verkocht, uitgezonderd ongeveer 400 aangeslagen extra zware Dennen, Beuken en Eiken Boomen, onder welke laatsten onderscheiden geschikt voor Molen-Assen en Scheepstimmerhout, welke daags na den verkoop publiek zullen worden verkocht, doch door de koopers van den Ondergrond kunnen worden overgenomen, tegen betaling van vijf percent premie.

Deze Goederen leveren een zeer aangenaam verblijf op en het uitnemendst Jagtveld, zijnde, behalve het gewone Wild, buitengewoon rijk aan Houtsnippen.

De verkoop blijft bepaald op *Dingsdag den eersten October* 1850, des middags ten 12 ure, in het Logement *de Posthoorn*, te Ede.

De aanwijzing zal geschieden: van de Percelen Nummers 1 tot en met 25 door of van wege J. R. KLEINPASTE, Tuinman te *Harskamp* (alwaar tevens ter visie liggen de Kaarten en Kadastrale Extracten): van de Percelen Nummers 26 tot en met 29 door VAN ZANDBERGEN, Scheuter te Wekerum.

Nadere informatiën zijn, op *franco* aanvrage, te bekomen ten Kantore van den Notaris VAN DEN HAM, te Lunteren, alsmede ten Kantore van den Heer H. VAN DEN HAM, te Barneveld.

***** ANNA-PAULOWNA-POLDER.**

Men zal door den Notaris CORNELIS SIEMERS, gevestigd in de Zijpe, op Woensdag den 9den October 1850, des middags ten 12 ure, in het Logement aan de Schagerbrug, in de Zijpe, in het openbaar doen verkoopen:

Drie Kavels vrij en onbezwaard LAND, ieder groot 20 Bunders, zeer voordeelig gelegen aan den Grasweg en Molenweg, bij den Dijk, langs het Oude Veer, in den *Anna-Paulowna-Polder*, Gemeente Zijpe, bij het Kadaster bekend in de Sectie J, onder de Nummers 67, 68, 87, 88, 110 en 111, zijnde vrij van Grondlasten tot den jare 1885. Alles breeder bij Biljetten omschreven.

De verkoops-voorwaarden zullen gedurende veertien dagen ter lezing liggen ten Kantore van bovengenoemden Notaris, bij wien, gelijk mede bij den Heer JM. BLAAUBOER Az., te Wieringerwaard, verdere informatiën te bekomen zijn.

*** Men zal op Woensdag den 9den October 1850, des namiddags ten één ure, in het Logement der Broedergemeente te Zeijst, ten overstaan van den Notaris J. C. SCHADEE aldaar, in het openbaar verkoopen:

De zoogenaamde DONKERE LAAN, zijnde een gedeelte van de groote Vóórlaan van Zeijst, lang 370 en breed 40 Ned. Ellen, met 153 zware Beuken en 93 mindere Eiken, Iepen en Beuken Boomen, benevens een Eiken Wal en jaarlijksche Erfpacht van *ƒ* 7, gaande uit een stuk grond, gelegen aan de N. O. zijde van de Laan, Kad. Sectie B, N°. 778—781 en 835.

Breeder bij Biljetten en nader onderrigt ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

***** BOEKVERKOOPING TE *LEYDEN*.**

Heden middag worden bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, aldaar, verkocht: Het *laatste* gedeelte der GODGELEERDE Werken; voorts (circa ten half zeven ure) de REGTSGELEERDE Werken en die over Staatkunde en Staathuishoudkunde. — VRIJDAG middag het gedeelte der GESCHIEDENIS en AARDRIJKSKUNDE.

Bovengemelde heeft dezer dagen en vroeger uitgegeven:

J. M. SCHRANT, de Kimbren en hunne Lotgevallen. 90 Cents.

———————— Hoofdregelen betreffende Stijl en Welsprekendheid. 60 Cents.

———————— Kanselredenen over de Gelijkenis van den Verloren Zoon. *ƒ* 1,50.

Ook zijn bij hem nog voorhanden eenige Ex. van: ***ATHAN. COCQUEREL***, Sermons prononcés pendant son sejour en Hollande. Voor *ƒ* 1,50, in plaats van *ƒ* 2,50.

CHINA EN HET EVANGELIE.

Onder dezen titel zijn door de *Vereeniging tot bevordering van het Christendom in China* tot heden uitgegeven:

N°. 1. *Overzigt, door Prof.* H. C. MILLIES.

N°. 2. *De zending naar China en hare vereischten, volgens* Dr. GÜTZLAFF.

N°. 3 en 4. *Berigten nopens den toestand en de vorderingen van het werk der inlandsche Evangelisten in China.* 2 Stukjes.

De prijs van elk dezer Stukjes is *tien Cents.* Zij worden uitgegeven bij J. C. LOMAN JR., te Amsterdam, en zijn op aanvrage alom te bekomen.

Bij denzelfde is uitgegeven:

AFSCHEIDSWOORD VAN Dr. *K. L. GÜTZLAFF* *aan zijne Mede-Christenen in Nederland, met eenige Aanteekeningen van Prof.* H. C. MILLIES. Prijs *ƒ* –,80.

Bijzondere, merkwaardige, LITTERARISCHE UITGAVE.

Bij J. SCHEIBLE, in Stuttgart, is verschenen en bij W. F. DANNENFELSER, te Utrecht, verkrijgbaar:

DIE GEHEIMGEHALTENEN ODER SOGENANNTEN APOKRYPHISCHEN EVANGELIEN,

ENTHALTEND:

Die Geschichte des Zimmermanns *Joseph*; das Evangelium des Kindheit *Jesu*; das Protevangelium des *Jacobus*; das Evangelium des *Thomas*; das Evangelium von der Geburt der *Maria*; die Geschichte von der Geburt der *Maria* und der Kindheit *Jesu*: das Evangelium des *Nikodemus*; die Akten des *Pilatus*: das Buch der Geschichte *Jesu*.

NACH ARABISCHEN, HEBRÄISCHEN, GRIECHISCHEN UND LATEINISCHEN QUELLEN IN'S DEUTSCHEN ÜBERTRAGEN UND MIT ERLÄUTERNDEN ANMERKUNGEN BEGLEITET VON

Dr. RICHARD CLEMENS.

IN FÜNF THEILEN.

Prijs der 2 Bandjes is *ƒ* 0,95.

*** Bij E. J. BRILL, te Leyden, is uitgegeven:

Xenophontis Convivium. Ed. et ann. crit. adjecit **E. MEHLER.** . . . . *ƒ* 1,40.

Aeschylea. Specimen I, scripsit **E. J. KIEHL.** *ƒ* 1,20.

R. P. A. DOZY, Over den gunstigen invloed die de Omwentelingen in Frankrijk, sedert 1789, op de Studie der middeleeuwsche gesch. hebben uitgeoefend. . *ƒ* –,50.

A. J. LASTDRAGER, Bijdrage tot de Geschiedenis van het Onderwijs in Nederland, sedert 1825. *ƒ* –,60.

J. CLARISSE, Leerrede over Ps. LXXVI: 13*a*, uitgewerkt door F. H. G. VAN ITERSON. . *ƒ* –,50.

D. CHANTEPIE DE LA SAUSSAYE, Le dernier Commandement du Christ à ses Disciples. *ƒ* –,40.

H. TOLLENS Cz., Die Holländer auf Nova Zembla. A. d. Holl. von F. M. DUTTENHOFER, mit Anmerk. für die Jugend herausg. von P. W. QUACK, mit 50 xylogr. Bildern. . . . . *ƒ* 1,—.

C. L. BLUMEN, Museum Botanicum Lugduno-Batavum, N°. 1—12, met even zooveel Platen, à 30 Cts., welke prijs verhoogd zal worden na de uitgaaf van N°. 13.

*** Door J. OOMKENS JZOON, te *Groningen*, wordt heden uitgegeven:

J. F. UILKENS, **HANDBOEK voor den NEDERLANDSCHEN OOFTBOOM-TEELT.** Postformaat. . . . . *ƒ* 1,50.

Dit werk bevat eene uitvoerige behandeling van al datgene, wat maar eeniger mate op de cultuur der Inlandsche Vruchtboomen betrekking heeft. In hetzelve worden achtereenvolgende behandeld: de *Appelboom*, de *Perenboom*, de *Kweeboom*, de *Mispelboom*, de *Perzikboom*, de *Abrikozenboom*, de *Pruimenboom*, de *Kersenboom*, de *Kornoeljeboom*, de *Amandelboom*, de *Kastanjeboom*, de *Wal- of Okkernotenboom*, de *Hazelnotenboom*, de *Wijnstok*, de *Moerbeziënboom*, de *Aalbeziënboom*, de *Framboos* en de *Berberis*. Van alle deze Vruchtboomen wordt bepaaldelijk opgegeven: Geslachtskenmerk, Beschrijving, Herkomst, Geschiedenis, Voortkweeking, Grond, Standplaats, Inoogsting en Bewaring, Gebruik, Hout, Soorten en Verscheidenheden, Sierboomen, enz.

Door denzelfden Schrijver zijn vroeger uitgegeven:

I. HANDBOEK voor den NEDERLANDSCHEN TUINBOUW. Postformaat, *ƒ* 2: in ½ Engelsch Linnen Band *ƒ* 2,40.

Men zie de gunstige beoordeelingen van dit werk, in verschillende Tijdschriften te vinden.

II. TUINBOUWKUNDIG ZAKBOEKJE. 12°. *ƒ* 0,50.

Een Gids, die bij Bloemliefhebbers en Hoveniers niet ontbreken mag. Dezelve bevat eene opgaaf van de *maandelijksche Werkzaamheden* in den *Moes-*, *Vrucht-*, *Kweek-*, *Bloem-* en *Lusttuin*, zoo mede die van *Oranjerie*, *Stooken Trekkast*, *Run-* en *Broeibak*. De honderde Exemplaren van dit werkje reeds verspreid, getuigen van deszelfs bruikbaarheid.

Ook zijn nog eenige weinige Exemplaren voorhanden van: Prof. ***J. A. UILKENS***, **VERSPREIDE LETTERVRUCHTEN.** Postformaat, *ƒ* 1,80; in ½ Engelsch Linnen Band *ƒ* 2,10.

*** De GEBROEDERS VAN CLEEF, in 's Gravenhage en te Amsterdam, geven uit en hebben ten vervolge verzonden:

POLITIEKE WENKEN EN VERTOOGEN.

6e *Stukje*, inhoudende: DE EERSTE KAMER. Mr. GROEN VAN PRINSTERER. DE INDEPENDANCE. In gr. 8°. *ƒ* 0,20.

NB. Van de vorige stukjes zijn mede nog Exemplaren te bekomen.

*** Door den Boekhandelaar C. M. VAN GOGH, Leidschestraat, N°. 19, te Amsterdam, is uitgegeven:

GIDS VOOR VOOGDEN, TOEZIENDE VOOGDEN, EXECUTEUREN OF BOEDELREDDERS, CURATORS over onder Curatele gestelden en **BEWINDVOERDERS** voor afwezigen, met *Bijlagen* en *Formulieren.* Prijs *ƒ* 1. Een practisch werkje voor hen, die weinig bekend zijn met hunne verpligtingen en werkzaamheden in die betrekkingen.

*** Alom verkrijgbaar:

CHARLOTTE ELIZABETH,

DE LEEUW VAN JUDA.

VERTAALD DOOR DE SCHRIJFSTER VAN **Te Laat.**

MET EENE VOORREDE VAN

J. P. HASEBROEK,

PREDIKANT TE MIDDELBURG.

Een Deel, gr. 8°. Prijs *ƒ* 3,90.

RICHARD COBBOLD,

LOTGEVALLEN VAN MARGARETHA CATHPOLE.

VERTAALD DOOR

C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA,

PREDIKANT TE AMSTERDAM.

Een Deel, gr. 8°. Prijs *ƒ* 3,—.

SAMUEL WARREN,

GODSVRUCHT EN BEPROEVING.

VERTAALD DOOR C. M. MENSING.

Twee Deelen, gr. 8°. Prijs *ƒ* 4,40.

De Uitgevers, GEBROEDERS KRAAY.

NIEUWE ROMANS,

verschenen bij den Boekhandelaar P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam:

DE FAMILIE CAXTON.

Een tafereel uit het dagelijksch leven,

DOOR

E. BULWER LYTTON,

SCHRIJVER VAN **de Familie Beaufort.**

UIT HET ENGELSCH VERTAALD DOOR M. P. LINDO.

Drie Deelen compleet. *ƒ* 8,70.

DE MAAGD VAN ORLEANS.

Historische Roman,

DOOR DEN SCHRIJVER VAN **Aumerle, Caesar Borgia, ENZ.**

UIT HET ENGELSCH VERTAALD DOOR C. M. MENSING.

Twee Deelen compleet. *ƒ* 7,50.

(AUMERLE, OF ENGELAND ONDER KAREL II, 3 Deelen compleet, *ƒ* 9,40, verscheen vroeger bij denzelfden Uitgever.)

PATER DARCY,

OF DE JESUITEN ONDER JACOBUS I.

Door de Schrijfster van **Mont-Sorel**, **Emilia Wyndham**, enz. Uit het Engelsch vertaald door C. M. MENSING. Twee Deelen compleet. *ƒ* 6,90.

Ook ziet thans compleet het licht het belangrijke werk over

SUMATRA:

Jhr. W. J. J. L. Ridder DE STUERS, de Vestiging en uitbreiding der Nederlanders ter Westkust van Sumatra. Uitgegeven door Prof. P. J. VETH. Twee Deelen compleet, met 15 Platen en eene zorgvuldig bewerkte Kaart. *ƒ* 10,80. Voor ieder, die zich voor de belangen onzer O. I. Bezittingen interesseert, is dit werk onmisbaar.

Nog is verzonden de laatste aflevering van:

LAMARTINE,

Geschiedenis der Fransche Omwenteling van 1848. Twee Deelen compleet. . . . . *ƒ* 6,50.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.